

forekommer mig, derfor, at der ikke er nogen Grund til ikke at fastholde den Bestemmelse, man ellers har, at Fæstebangen bortfalder først efter 20 Aar, og naar dette Forslag vedtages, saa er det klart, at saa kan Bestemmelsen ikke paa den Maade bruges til forsætlig at omgaa Loven, som man ellers vil kunne risikere. — Endelig har jeg tilladt mig at stille et Forslag under Nr. 5 til § 5. Jeg haaber at den ærede Minister i min Motivering tilsidst vil anerkjende, at jeg her bringer et Moment frem, som mulig kunde forandre hans Stilling til Sagen. Jeg anser det for overordentlig væsentligt, da Forslaget i den Skikkelse, hvori det nu foreligger, egentlig ene skyldes den ærede Indenrigsministers Anstrengelse i det andet Thing. Der forelaa der to andre Forslag, det ene af et Flertal i Udvalget, det andet af dem, der repræsenterede Mindretallet. Flertallets Forslag har jeg i alt Væsentligt her optaget med en Ændring efter den høitærede Ministers bestemte Tante. Mindretallets Forslag forekommer det mig, ligesom det forekom Ordføreren i det andet Thing, heller ikke var saa uheldigt, men det kunde maasse nok efterhaanden bringe alle Gaarde ud fra Forholdet til Loven af 19de Februar 1861, idet, naar ved hvert nyt Fæste Rettigheden bortfaldt, saa bortfaldt tillige Opfordringen. Jeg kan derimod ikke andet end være af samme Mening som de to ærede før nævnte Medlemmer, der især have udtalt sig i det andet Thing om den høitæretede Ministers Forslag, at det vistnok er saare betænkeligt. Den Betænkelighed, som de to nævnte Medlemmer havde udtalt ved et tidligere Punkt om Domstolenes overordentlig vanskelige Stilling, gjentog, de endnu langt stærkere ved dette Forslag. Det ene af de høitærede Medlemmer, Medlemmet af Højesteret, sagde, at det var uhørt at ville stille Domstolene en saadan Opgave, og vedkommende Ordfører, Advokaten ved Landets høieste Domstol, erklærede ligeledes, at det vilde være en Opgave, som var aldeles forskjellig fra den, man ellers stillede Domstolene, man vilde derved føre Bevillingsmyndigheden fra Administrationen over til Domstolene, og at det var et Brud paa hele den Vej, man hidtil var gaaet i Fæstelovgivningens overhovedet, at det

først var Amtmanden og dernæst Indenrigsministeren, som var den naturlige Bærg mellem Godseteren og Fæsterne. Jeg vil tilraade de ærede Medlemmer, at se disse Udtalelser efter, og De ville da se de store Betænkeligheder, som de to saa sagkyndige Medlemmer havde ved Bestemmelsen i § 5 og Bestemmelsen i § 3. Dernæst forekommer det mig, at den høitærede Ministers Ændringsforslag, som blev vedtaget ved § 5, har en overordentlig uheldig Side, idet det vil føre til, at der bliver fremlagt ufuldstændige Salgsplaner. Det, som vilde være et større Fremskridt, end jeg ellers troede, man vilde faae ved nogen anden Bestemmelse i Loven, var fuldstændige Salgsplaner, men det udelukker den høitærede Minister os ganske fra, idet han har faaet vedtaget et saadant Ændringsforslag som nærværende. Jeg troer ogsaa, at disse ufuldstændige Salgsplaner slet ikke have nogen Betydning, idet det som sagt træffende af et Medlem i det andet Thing, godt kan være, at de enkelte Procenter af Tilbud, der skulle være fremlagte, tilfældig kunne være gjorte saa uheldige, at hele det øvrige Gods har Lyst til at kjøbe; men nu er det saa uheldigt, at Tilbudet om Kjøb er gjort til 4 à 5 Gaarde, der ikke just stode som de øvrige, og saa ere alle de andre afviste paa Grund af denne Salgsplan blot paa nogle ganske faa, anderledes, end alle de andre stillede Gaarde. Disse delvise Salgsplaner forekomme mig som sagt høit mislige og vilde til Slutningen føre til, at naar der staaer saa Fæstegaarde tilbage, da vil den Situation, der da foreligger, hvis de ikke kunne komme bort fra Fæstevæsenet, være meget uheldigere for de saa tilbageblevne end den, der igjennem tre Sæstioners uheldige Behandling her er bleven for alle Danmarks Fæstere med Hensyn til Interessen for Sagen hos mange Egnes Rigsdagsmænd paa alt for længe siden folgte Godser. Dernæst forekommer det mig, at naar der ikke er fuldstændige Salgsplaner, saa vil man aldrig, selv blot i ringeste Grad, kunne hode en Smule paa den Ubillighed, der er med Hensyn til den Gaard, der skal nedlægges efter Loven af 1861. Kommer man med fuldstændige Salgsplaner, saa bliver man nødt til at